

Mukadder Hayatımızı Benimseyelim!

Yazan: Dr. RASİM ADASAL

SON günlerde okuduğum çok istifadeli ve pratik bir moral kitabı insanları hayatta gösterdikleri planlara ve içimsi alışkanlıklarına göre başta üç gruba ayırmaktadır: 1 — Mütemediyen ağıyanlar, 2 — İstikbalde süpheleyenler, 3 — Hal içinde yaşayanlar.

Bunlardan ilk grup dünya üstünde kendilerini bildikleri gün — denberi bedbin, şüpheci ve dolayısıyla ihtiyardır. Onlara göre zaman uzundur; hayatın bir mânâsı yoktur; sohbetlerinde sık sık "bir gece daha öldürdük" tabiri ni tekrarlamlar. Halbuki İngilizlerin maruf ve çok veciz bir darbe mesellerine göre, "Vakt nakidir". Bahusus sürat ve azamî randmanın bir ölçü teşkil ettiği zamanımızda bunun mânâsı daha büyüktür. Bedeni bir kusurlu ol, madrigi ve aşağı yukarı muntazam hayat şartları içinde yaşadıkları halde daima muztarip ve müşteki görünenler muhakkak ki meşhur ruhîyat âlimi Adler'in (Hayat planı)ndan mahrumdurlar. İnsan — içtimai seviyesi, malî kudreti ve hattâ bedeni sıhhati ne olursa olsun kendine göre bir hayat planı ve bîlâşuolması lâzımdır. İstikbalî boş huyalar ve vesveselerle sayıklamak ve halden şikâyet etmek daima husran ve muvaffakiyetsizlik ile dolu bir yaşayışı ifâdesidir. Türk yurdunun sakin bir köşesinde sulu halinde yaşayıp da karnı tok olan bir vatandaşın mazideki günlerinin hasretini çekerek ağlaması büyük bir ırada aşırdır. Ya busuralarda yurdu dışında küteler halinde şehirlerin ve milletlerin cektikleri iztirapları! İşte Malta, iste Leningrad, iste Hamburg ve iste milyonlarca insan!

Sauru ve makul insan için en mühim hayat şartı ve mazharı'ye ti içinde yaşadığı hali kavraması, reultist olarak kendine göre bir yaşama felsefesi kurması ve bu prensiple de istikbale ümitle bağlanmasıdır. Haldeki hayatını bu kâbil den bir tevekkül felsefesi, müşbet bir nevi fatalizm ile kabul ederek kendini birçok insanlara nazaran msut sayan insanın maziyi büstü tün unutmazı icap etmez. Mazi, istikbalî ve hali daha iyi anlamak ve yaşamak için hâfızalarda iyi tutulması ve icabında hayalen de ol sa bir an içinde yaşanması lâzım ve faydalıdır. Zira mazimiz birçok aziz ve canlı hatıralarla doludur. İçinde doğduğumuz mesut yuvayı, gençlik hayatımızı, mektebimizi, ilk aşkımızı ve birçok vatani kıymetleri; ancak onun tahayyülle canlanır ve bize hal ve istikbal için enerji ve ümit verir. Maziyi sevgili bir ölü gibi ağlamak ve onun birçok canlı ve kıymetli hatıralarını, birçok nimetlerini halde bulamadığımız için meysus ve bedbin olmamak bir ırade kuvvetidir. Bir kader cilvesi olarak ölen her şey, bizi terkeden her fânî için mütemediyen ağlamaz, istikbalde de tath mazimizi yaşamak için hal lin şartları içinde ümit ve sükûnet ile çalışmalı, ihtiyarlamasını bilmelidir.

Birçok insanlar mütemediyen hallerinden, sanssızlıklarından, mağduriyetlerinden, takdiriîliliklerinden ve hattâ bedeni kusurlarından şikâyet ederler ve bir ce henem hayatı yasamlar. Esasen her insanın mukadder hayatı, kâinatın, arzın ebediliği yanında hiç denecek kadar kısa bir müddetten ibaret olduğuna göre bunu ahî enin ve hasretlerle bîsbütün k saltmak ve kâretlemek en mistik dîmler nazârında dahi meğup bir şey değildir. Hayattan hakkıyla nasibedar olmak ve mesut hâdiselerine olduğu kadar iztirap felâketlerine karşı da güler yüz gös terebilmek bir marifettir. Her şey den evvel sıhhatin mutlak bir keyfiyet olmadığını, hastalığın her insan için mevzuabası olduğunu ve nihayet ihtiyarlıyacağın şabul eden bir ferd hastalık ve ihtiyarlık halinde daha muhtemel ve moral kuvvetleri daha yerindedir.

Mesleklerinden memnun olma yan ve bu yüzden vazifelerini ihmal eden insanlar çoktur. Bir cemiyette herkesin sef, her aydın vatandaşın profesör, aynı mektepten çıkan münevverlerin hep vâli veya mebus olmaları imkân yoktur; kaderin ve tesadüflerin ifâ-

tifatından mahrum kalan bir insan en sükut bir memuriyetten yu karı edemiyebilir. Gece gündüz buna öne sürerek bedbin olmak tansa, kalenderane bir mantıkla kendini avutmak çok daha doğrudur. Soyularla gururlanmak istiyenler, ana ve babalarını kendile rine lâiyk görmesler. İnsan fakir ve köylü ebeveyni ile de gururla nabilir. Ebeveyn için de aynı şey varıddır. Kötu bir irsiyetin veya bangi bir arzın malî bîraktığı çocukları bir yük saymamak ve Tanrı ile tabiate küfranı nimette bulunmamak bir nevi fazilettir.

Vücûtlarındaki bazı kusurları bir türlü hazmedemeyip ilide bir de kâh büyük burunlarından, kâh kalın bacaklarından, kâh göğec bozuğu veya kanburluklarından şikâyet eden insanlar da az değildir. "Kusur duygusu"nun bu satırlarda izah edemeyeceğimiz birçok nahoş ruhi ve marazi akisleri de vardır. Bazı kadımlar da anahk ve gebeliklerini bir felâket gibi karşı larlar; hâmile kalma keyfiyetini bîlhassa bir nevi yüklenme sayar lar. Halbuki bu normal ve zaruri bir tezahür, neslin idamesini temin eden içtimai ve millî bir mü kellefiyettir.

Netice itibarile bütün olagan felâketlere katlanmak ve bu felâketlere göre de manevi tesellilerle çalanabilmek, hayatın müşbet ve menfi bütün tecellilerini se niyet adesesinden geçirip benimse mek seçiy e sahibî medenî insan ol mak demektir. İnsan ne kadar çalırsa çalırsın uzvi ve manevî yapısının yani tabiatının zebunudur. Gerçi birçok tesadüfler, sanslar, himayeler bir insan hayatına bir hız vermekle onu az zaman zarfın da madde ölçüsile yükseltebilir. Fakat bilgilerine, eserlerine ve li yakatine rağmen buna lâyıkile va ramayan insanın nevidi içinde hayat mücadelesini terk etmesi i cap etmez. Bîlâkis daha çok çalış mak, sabr ve tevekkülle daha par lak bir istikbal beklemek ile gün ün birinde bu hayatın çok daha iyi bir tecellî göstermesi daima varıddır. Yeter ki bu mukadder hayatımızı bütün manialar ve fe lâketler karşısında benimsemesini bilelim.

Bakırköyde bir cinayet

Evvelki gece Halit adında birisi dört arkadaş ile birlikte Bakırköy civarındaki Fıruz köyüne gitmiş, burada muhtar Hasanın bağından tütün çalarak arabaya doldurmağa başlamışlardır.

Hasanın oğlu Ali, kendilerini görmüş, mâni olmak isteyince Halit, bağını çekerek kendisini öldürmüştür. Katil ile arkadaşları vakayî müteakip kaçmış, jandarma çukurlarını araştırmağa başlamış tr.

Dairenin birinde yazıtlık yapı yormuş. Kutar çok bedbin, Fransız ve İngiliz devlet adamlarında kumildanış kabiliyeti kalmadığını tek rar edip duruyoruz. Bîlhassa Paris etrafında hareket eder gibi görünen Alman kıskacından çok en dşe duyuyor. Kutara eskisi gibi Allahımsarladık dedikten sonra kahvenin ötekî köşesinde oturan Düşecek ve üç kadını yanına git tim. Düşecek endişeli, "Almanlar beni yakarlarsa, diyor, bir asi gibi kursuna dizekler. Siz İngilizle rin burada da talihiniz var, siz yakalanırsanız harp esiri olursu nuz, halbuki biz zavallı Cekler ya kalınır yakalanmaz asi diye kursu na dizeiliriz..." Düşecek istikbal den çok endişeli. Portekize gemek istiyor. Salı veya çarşamba günü Pa rise Alman'ların saldırıcağlarına inanıyor. Bütün bu sözlerden son ra son gününü bekleyen bir idam mahkûmı istiarabını duyuyor.

Dün Almanlar Paris'e beyanna meler attılar. "14 Temmuzda sizle le beraber dansedeceğiz," yazılı be yannameler. 14 Temmuzdan çok evvel zaptedeceklerini umdukları Paris'ten Fransızlar ayrılmasın de ye propaganda mı yapıyorlar? Pazartesi 3 Haziran.

Jilberle beraber Karbonide İzi şise yullannış Korsika sarabı iç ti. Epeyce sarhoş olduklarını his -

ŞEHİRDEN MEMNUN

Yüzde ellis birlikler
emrinde tutulan
ithalât eşyası

Piyasayı ferahlatmak için tevziile karar verildi

İthalâtçı birliklerinin getirdiği ve evvelce el kolumsuz olan mallardan bir kısmı tamamen serbest bırakılırken başta manifatura olmak üzere diğer bir kısmının yüzde de ellisinin birlikler emrinde tutulması muvafık görülmüş ve bu nevi ithalatın yüzde ellisi Ticaret Ofisi emrine alınmıştır. Ticaret Ve Kâletî büyük partilere baliğ olan bu malların piyasayı daha fazla ferahlatmak gayesiile uzun müddet elde tutulmadan piyasaya çıkarılması karar vermiştir. Ticaret Vekâleti tevkilâtında da mum müdürü Avni Sakman bu iş için şehrimize gelmiş bulunmakta dır.

Dün birlikler ve ticaret ofisin de meşgul olan teşkilâtlandırma imben müdürünün istisrakile yapı lan toplantılarda elde bulunan bu malların hangi müesseseler vası tasile ve nasıl piyasaya çıkarılacağı esasları takarrür etmiştir. Öğrendiğimize göre manifatura tevziat merkezleri tamamen ta karrür etmiş bulunmaktadır. Diğer yüzde ellisi tevkif edilmiş olan mallara att program da hazırlanmaktadır.

Bu tatbikat için Anadolu ya pılan tevziat dünden itibaren dur durulmuştur.

Mazot darlığı yüzünden Şehirde sıvrisinekler arttı

Bu yaz İstanbul muhtelif semtlerinde sıvrisinek fazla miktarda çıktı görülmüştür. Evvelce sıvrisinek şikâyeti Anadolu yakasından yükseldiği ve Şihhiye Vekâleti mücadele muntakası olarak burasını ele aldığı halde şimdi Boğaziçinde İstanbul Marmara sahlinde, Haliçte sıvrisinek çoğalmağa başlamıştır.

Anadolu yakasında Şihhiye Vekâletinin senelerdenberi devam eden mücadelesi neticesinde sıvrisinek kalmaması gibiydi. Fakat bu yaz Anadolu yakasında sıvrisinek anınları yeniden başgöstermiştir.

Gerek bu hal gerekse şehrin diğer semtlerinde sıvrisinek görülmesinin başlıca sebebi yaptığımız tetkikata göre, mazot meselesidir. Bugün ithali mümkün olan mazotun daha ehemmiyetli yerlere serfi iktiza ettikten sonra sıvrisinek mücadelesine tahsis istenilen şekilde ve miktarda olmamaktadır. Fakat buna rağmen sırtma müca delesi mevcut şartlar içinde elde edilen bütün imkânlardan istifade edilerek yapılmaktadır.

PARİS'TEN SON

Yazan: Aleksander Vert

sediyorum. Geçirdiğim kötü günden sonra buna hakkım vardı. Saat 11 de Harbiye nazrlığına gitmişim. Sonra Pikarla büroya döndüm. Gazeteme Veygandın henüz temizleyemediği Somdakî köprü başlarına dair bir telgraf çekti. Yemek yemek üzere Hosman birahanesine gitmek üzere iken tehlike işareti verildi. Umumi bir sığnağa sürüklenmek için koşa koşa büroya gittim. Ve mektuplarımı yazmak üzere yukarıya çıktım. Uçaksavar toplar fasadla olarak ates ediyorlar. Arasında başka türlü patlama sesleri de geliyordu. Biraz bekledim. Sonra göğe bakmak üzere aşağıya indim. Kapı aralığında birçok halk toplanmış münakaşa ediyordu. Bir kadın bulutlar arasında bir uçak gördüğünü söyledi. Ben de baktım, fakat hiçbirşey görmedim. Bir buçuk saat sonra tehlike geçince yaptığım ilk iş öyle yemegine gitmek oldu. Fakat ağır

Mahkemelerde

Medihayı nasıl kaçırmışlar?!

**'Kızı ben sevmiyorum ki kaçırayım
Bay hâkim, vallahi şaşırımdı, kaldım**

ASLİYE ceza mahkemesinin suçu yerinde ihtiyar bir kadın, bu kadının kızı ve oğlu bulunuyordu.

Üçü de kız kaçırılmaktan suçlu idi.

Kadın Vanlıydı. Kocasını bir kaç sene evvel kaybetmiş, şıdı kızını evlendirmiş, üç oğlu ile birlikte yaşıyordu. Kendisi birlikte suçu bulunan oğlu Kasımpaşa postanesinde müvezzilik yapıyor du. Aldığı soyadı da tam mesleği ne uygun bir addı:

Tezgel.

Soyadı gibi galiba her iş de tezdi ki, sevimlikte olduğu Mediha ile evlenmeyi bile bekliyememiş, kız ablasının evine kaçırılmıştı. Fakat kendisi şöyle diyordu:

— Şu Medihamın babası Sükrü Bey, ne yapacağını şaşırmış bulunuyor bay hâkim, evvelâ kızı ile sevişen ben değilim, sanien kızını kaçırmasın değilim, sulisen kızılığık kardeşim Ahmetle nikâhlanmak üzere.

Kız, benimle değil, kardeşim Ahmetle alâkadardı, onunla sevişiyordu.

— Peki, seni ne diye suçlu göstermişler. Sen o zaman asker değildin mi?

— O zaman askerdim, ama, ben bitirdim, şimdi kardeşim asker oldu. Yani Sükrü Bey asker "Tezgel" demis, karakol da eskiden asker olan beni sanmış, hakımda talikat yapmış.

— Öyle şey olmaz. Siz demek, ki kardeşiniz için bu kızı ka gırmışınız.

— Yalan vallahi efendim.

— Eee kız, nasıl oluyor da, kızkardeşin Fikriyenin evinde bulunuyor?

— Bilmem. Galiba yün örneğe gelmiş.

Hem efendim, artık ortada bir suç olmamak lâzım. Zira Mediha ile kardeşimin nikâh günü, ha bugün, ha yarın. Kâğıtları asılda.

Ah bu Sükrü Bey, ah, keşke bugün mahkemeye gelseydi, de size her şey anlatsaydı. Çünkü ortada bir şey kalmadı, artık.

Hakikaten davacı olan Mediha'nın babası Sükrü mahkemeye gelmemişti. Kimbilir, belki de müvezzi Tezgelin dediği gibi ki aile uyusmuş, gençleri evlendirmeye karar vermişlerdi. Fakat Sükrü vaktiyle karakola yaptığı müracaatı unutmuş, ve mahkemeyi önleyememişti. Hem önleyemedi de zira yine ortada kızın yasın küçük bulunması meselesi vardı.

Müvezzi Tezgel çurpuyordu:

— Kız ben sevmiyorum, ki kaçırayım. Hiçbir şeyle alâkam olmadı halde beni suçu diye mahkemeye getiriyorlar. Vallahi bir şey anılamadım. Nikâh, düğün üstü

bu işlet, Allah kimsenin başına vermesin.

— Ya sen ne diyeceksin Bayan Fikriye?

Tezgelin kızkardeşi Fikriye Garip, garip garip başını yanına eğdi:

— Vallahi ben de şaşırımdı, kaldım, bay hâkim, ben anamın, kardeşlerimin evlerinin yanında kocamla otururum.

Medihanın anası, üveydir. O gün de lazaçgızı, dövmüş, dövmüş.. zaten Mediha birkaç defa da hep bu yüzden zehir diye kolonya içmişti.

Nihayet canına tak, demis, kalkmış, komsumuz Ayşe hanımın evine yün örneğe gelmiş.

Evde oturuyordum, ki bir aralık:

— Kız Mediha, kaç babanı seni öldürecek! diye bir feryatla yerim den fırladım.

Meğer Medihamın analığı babasını fışkırmış, kızını Tezgeller kaçırıldı, demis, adamcağız da çıkmış evlâdını aramağa.

Halbuki kız bizde değildi. Biraz sonra, bizim bahçe kısmından Mediha alı alı, moru mor girdi.

— Aman Fikriye abla, sizde biraz saklanayım, babam ates püs kütüyor, dedi.

Hemen iki dakla geçti, geçmede, Sükrü Bey geldi, kızını aldı, gitti.

Ortada ne kaçırma vaaar, ne bir şey...

Nihayet sıra ihtiyar analarına geldi. Başörtüsü içinden sadece gözleri görünen kadının ihtiyarlığı belinin bükük durmasından anlaşıyordu:

— Bu yaşma kadar bay hâkim ne mahkeme kapısı, ne hükümet kapısı nedir, bilmem.

Hiçbir şeyden haberim yok, Sükrü Beyin kızını hiçbir zaman kaçırmadık.

Bundan sonra müddeiumumi muavini, davacı Sükrü ile kız Medihamın şahit sıfatile celplerine lüzum gösterdi. Mahkeme de bu yolda karar vererek dönüşmayı teşrinievvelin birinci gününe biraktı.

Bakalım Mediha mahkemede neler anlatacak?

NIHAT ŞAZI

Ekmek

**Bu sabaktan itibaren
1 kuruş zam yapıldı**

Ekmek fiyatlarına yeniden 40 para zam yapılacağı yazılmıştı. Bu sabaktan itibaren şehrimizde 600 gramlık bir ekmek 17 kuruştan satılacaktır.

Birçok ameleler, Storoen fabrikalarının garp tarafından çıkan dumanları ve alevlerle mücadele eden itfaiyeye bakıyor. Havadis öğrenmek çok müşkül. Bir amele ile konuşmak istediğim: "Bilmiyorum, bakıyorum," dedi. Kalabalık arasında ümitsizliğe benzer hiç bir iz yok. Herkes şaşkın ve çok öfkeli. Bir ihtiyar kadını yumruklarını sıkarak: "Hainler! diye haykırdı, bunu size ödeteceğiz," Versay bulvarı kırık camlarla dolu. Köprünlüğündeki büyük binalardan biri çok zarar görmüş; bütün camları kırılmış ve divarlar delik deşik olmuş. Camları kırılan Mirabo kahvesinin önünde ırgatlar geniş bir deliği kapıyorlar. Derken bir polis me muru göründü. Ve sordu: "Yaralı var mı?", Bir kadın cevap verdi: "Hayır... Bu kadını ben de konuş tım. Korkmamış, fakat bu hücumu iğrenç buluyorum. Ve mutlağınm alt üst olduğundan şikâyet ediyorum.

Pusen soğakında vahşi bir güzellik taşıyan bir manzara ile karşılaştım. Koca bir evin üç üst katını cephesi tamamıyla yokolmuş. Ev acemî bir elin kestiği bir peynir parçasına benziyor. Evin önünde bir enkaz yığını var. Yatak çarşafı tavanelardan sarkıyor. Tablolar boşlukla asılı. Bu manzara bana Madridi düşündürdü. (Devamı var)

HADİŞELELER TARİH

**Hızır Peygamberi
kim gördü?**

— Ben Hızır Peygamberi gördüm!

Diye ısrar ediyor ve yeşil sarıklı, yeşil cübbeli, beyaz sakallı bir eski zaman hacasının portresini çiziyordu.

Bu iddiada bulunan yalnız o değil. Öndokuzuncu asır halk şairlerinden olup son günlerde Vehbî Cem Aşkın tarafından hayatı ve eserleri hakkında bir kitap neşredilen Emrah için söyle bir hikâye anlatırlar:

Emrah Sivasta Nalçacı Seyhine misafir olur; aralarında şöyle bir münakaşa geçer:

— Senin şeyliğine inanmıyorum, kerametini göster!

— Ne gibi keramet istiyorsun?

— Eğer bana Hızır Peygamberi gösterirsen inanırım.

— Feki, bu cuma namazından meydan camine gel, göstereyim.

Emrah oğün gider; namazdan sonra çıktıkları zaman birçok kimseler şeyhin hosuna gitmek ve iyiliğini almak için elini öperler. Bu sırada şeyh bir adamla karşılıklı; aralarında konuşurlar:

— Selâmın aleyküm!..

— Ve aleykümüsselâm!..

— Böyle nereden geliyorsun?

— Bağdattan geliyorum.

— Cuma namazını nerede kıldın?

— Bağdatta...

— Acele acele nereye gidiyorsun?

— Bir rençberin sap arabası devrilmiş onu kurtarmağa gidiyorum.

Vedalaşurlar, adam gözden kaybolur. Cami'in türbesi önünden geçerek sıra kahvelerin önüne geldikleri zaman Emrah sorar:

— Şeyhim, o kimdi? Hani Hızır Peygamberi gösterecektin?

— Cami avlusunda gördüğüm müzdü ya.

Rivayete göre o meşhûr halk sairi şaşkıncıdır: kendisini toparlayınca şeyhin ellerine kapanır ve kerametini tasdik eder.

Bu hikâyeyi Vahbi Cem Aşkın'ın yeni eserinden aldım. Eğer kitapları karıştırsak yahut halk arasında dolaşır sorar arasak hoy le birçok hükâyetlere tesadüf görüldü. "Hızır Peygamber", mevzuu bizde hemen hemen hiç işlenmemiş olan en güzel mevzulardan biridir.

Eskiden onu hep yeşil sarıklı, yeşil cübbeli olarak görürlermiş; şimdi görünürse acaba kıyafeti ne olur? Bir izi mi, bir tayyare pilotu mu, bir asker veya torpido komutanı mı?

Kadircan KAFILI

KUÇUK HABERLER

* Almanya'dan şehrimizdeki bazı firmalara kürk gönderilmesi için teklifler gelmiştir. Tacirler, Almanya'dan kürkleri hangi esaslara dayalı olarak ithal edebileceklerini alâkânlardan sormuşlardır.

* İnhisara geçmiş olan çay ve kahve ithalatlarının mevcut birliğinin feshi için salı günü tacirler bir toplantı yapacak ve fesh kararını vereceklerdir.

* Hariciye vekâleti umumi kâtipliğine tayin edilmiş olan Sofya orta elçisi Şevkir Berker, dün, Sofyadan şehrimize gelmiş, dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

* Harbiyede eski yedeksübay okulu karşısındaki sahanın geniş bir şekilde açılmasına karar verilmiştir. Tamamile yıkılıp yeni bağlan tanzim edilcek bu mahalde modern bir hamam ile bir de sinema yapılacaktır.

* Ticaret vekâleti 1942 mahsulu fındıkların ihracına müsaade etmişmiştir. İhraç fiyatı 90 kuruştur.

* Üniversite serbest konferansları bu yıl 10 kişiciteğinde başlayacaktır. Bu sene 22 serbest konferans verilecektir.

Yeni Neşriyat

1. Hamdi Başarın büyük ve son eseri

BİR MEDENİYETİN SONU

Medeniyetlerin doğuş ve batışı. Medeniyetin doğuş ve fîrleyiş devresi. Marksizm ve inkılapçı sosyalizm. Medeniyetin çöküş ve yıkılış devresi. Fazlî ve nasıyonal sosyalizm. Bir medeniyet den diğerine geçiş. Yeni medeniyetin kurulma unsurları. Mevcut bîtmek üzere olan ve fikir hayatımızda hâdis e teşkil eden bu kitabı her münevver okumalıdır.

Sahil ve İçişleri Bakanlığı
Hakkı Tarık us.
Haberin yer: Vakıf Matbaası
ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Benelux
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50	14.00
3 aylık	4.00	8.00
1 aylık	1.50	3.00

Gazeteye gönderilen
Evrak geri verilmeyiz

Dünden Bugüne

Stalingrad muharebesi

Stalingradı müdafaa eden bütün Sovyet birliklerine Almanlara karşı taarruz emri verilmiştir. Stalingradın düşman eline geçmesiyle başkumandanlığa verilen emirde şöyle deniyor:

"Düşmandan geri almak her tepe vakit kazanmak demektir ve kazandıracak her gün belki de Stalingrad meydan muharebesinin neticesini taşıyacaktır."

Bu emir üzerine bütün Sovyet tankları ve piyadesi Almanlar başta bir noktadan taarruz ederken diğer iki kesimden taarruza geçmiştir.

Diğer taraftan İsvetiya gazetesinin vaziyetin son derece vahim olduğunu bildirerek diyor ki:

Almanlar Terek nehri'nin cepni kıyılarında müdafaa durumunda kalmak zorundadırlar. Burada Sovyet kıtaları günlerden beri Almanlara muvaffakiyetle hücum etmekte. Sovyet uçakları da bu bölgedeki Almanları şimal kıyılarında kılalardan ayırmak maksadıyla bombalamaktadırlar. Dün nehrin cepni sahil boyunda bazı köyler için şiddetli bir muharebe yapılmıştır. Bu köylerden büyük askeri ehemmiyetli haiz biri düşmandan alınmıştır.

Röyterin Moskova muhabiri de Stalingrad muharebesini şöyle anlatıyor:

Almanlar Stalingrad'daki Sovyet müdafilerin şehir içinde hareket etmez bir hale getirmeye çalışıyorlar. Şehrin şimal batısında ilerleyen Almanlar acele müstahkem mevziler ve tank manjaları inşa etmektedirler. Bu suretle Almanlar şehirden yapılan karşı hücumlara mani olmak istiyorlar. Düşman aynı zamanda uzun ve orta menzilli birçok topları da getirmektedir. Tank, asker ve uçak sayısı bakımından esasen üstün olan Almanlar şimdi topçu üstünlüğünü de temin etmişlerdir.

Dün bütün gün şiddetli sokak muharebeleri olmuştur. Ruslar bu muharebelerle bir gece evvel şehire girmeğe muvaffak olan ve evlerde barınaklar vücutta getiren Almanları çıkarmak gayesini takip etmişlerdir. Otomatik tüfekler ve mitrilyözlerle mükemmel Alman askerler Rusların geçmek zorunda kaldıkları sokakları mermi yağmuruna tutmuşlardır. Evlerin içinde alt katlardan üst katlara çıkabilmek için çetin görüş göğüşe muharebeler olmuştur. Evler: girmiş olan Alman kitaları seğme ve güçlü askerlerden mükemmel olup bunlara Stalingrad alındığı takdirde uzun bir istirahat devresi ve büyük mükafatlar vaad edilmiştir. Akşam üzeri bütün sokaklar Almanlardan temizlenmiştir. Yerde yüzlerce düşman cesedi yatıyordu.

Dün gece iki Alman taburu şehrin başka sokaklarına girmeye muvaffak olmuştu da süratle püskürtülmüşler. Bu iki tabur 500 ölü bırakmıştı.

Tas Ajansının nesrettiği bir tebliğ, Voronez cephesinin birçok kesimlerinde Sovyet birliklerinin, faal müdafaa ile düşmanı yoruldandan sonra, dün taarruza geçtiklerini bildirmektedir. Rus birlikleri doğudan ve cenupdan ilerleyerek Dün nehrin geçimş ve süratli terakilerine devam etmişlerdir. Düşman mühim bir mukavemet göstermişse de Sovyet kuvvetlerinin hamlesini kurmağa muvaffak olamamış ve Rus kitaları gün biterken müteaddit Alman mevzilerini ele geçirmişlerdir.

Moskova, 18 (A.A.) — Stalingradı müdafaa eden bütün Sovyet birliklerine, Fon Boka taarruz emri verilmiştir. Bizzat Stalinin riyasetinde olmuştur Sovyet başkumandanlığına ve diğer bu emirde deniliyor ki:

Şimal kesiminde Sovyet birlikleri heri hareketlerini nispeten ağırtaştıran müstahkem bir bekeye rastlamışlar da burada şiddetli topçu ateşi sayesinde geniş gedikler açmağa muvaffak olmuşlardır. Sovyet kitaları

Çinliler yeni bir şehri daha aldılar

Londra, 19 (A.A.) — Çunkingden alınan bir habere göre; Çinliler Çekian eyaletinde yeni bir şehri geri almışlardır. Şimdi Çinliler Kihva şehri dolaylarına varmış bulunmaktadırlar.

Amer. kadeşlepe laayvay

(Baş tarafı 1 incide)
İstihsalat bürosunun direktörü Donald Nelsonun talebi üzerine "Denfense plan Corporation" idaresi Amerikanın garp sahilindeki inşaatçılarından Henry Kaveri bahriye için bu tayyareleri inşa etmek müsaadesini vermiştir. Bu tayyarelerin her biri "Glenn Martin" ve "Mars" tipi deniz tayyarelerinin maliyet fiyatlarının iki misline yani on sekiz milyon dolara çıkacaktır. Şilep - Tayyarelerin yediler motoru olacağı söylenmektedir.

Bir Kanada korveti batırıldı

Ottawa, 18 (A.A.) — Kanada bahriye nazırı Makdonald Şarloten Town isimindeki Kanada korvetinin bir düşman denizaltısı tarafından batırıldığı bildirilmiştir.

Korvetin kaptanı ile mürettebatından beş kişi ölmüştür. 725 tonluk olan bu geminin inşaatı Eylül 1941 de tamamlanmıştı. Normal mürettebatı 58 kişiydi.

bu bundan sonra tekrar heri hareketlerine başlamışlardır.

Daha şimalde başka bir Rus birliği düşmanı nehrin batı kıyısına atmış ve çok önemli müteaddit tepeleri geri almıştır. Bu birlik yaptığı kuvvetli baskı sayesinde şimalde iki meskün mahalli ele geçirmek başka bir Alman mukavemet merkezini de kuşatmıştır. Gece, Sovyet kuvvetleri, elde ettikleri kazanımları genişletmek başka düşman tahkimatını da tahrir etmişlerdir.

İNGİLİZ TAYYARELERİNİN AKINLARI

İngiliz hava kuvvetlerinin Almanya'ya karşı tekkis edilen hava akınları sırasında şimdiye kadar kullanılanların iki misli ağırlığında olmak üzere 3.600 kilo şkrletinde bombalar atmış bulundukları bildirilmektedir.

Bu olayı ağrı vuran hava nazırlığı son defa batı Almanya'da harp endüstrisinin en önemli iki merkezi olan Düsseldorf ve Karlsruhe'ye karşı yapılan taarruzlarda ki muazzam hasara ait olarak ilk tafsilatı vermektedir.

2 Eylülde Karlsruhe'ye ve 10 Eylülde Düsseldorf'a yapılan her iki hava akınında da bu 3.600 kilo gramlık bombalar kullanılmıştır. Keşif uçakları tarafından alınan fotoğraflar Karlsruhe'de 150 ve Düsseldorf'da 250 hektardan büyük arazinin harap olduğunu göstermektedir. Her iki şehrin diğer kısımları da ciddi hasara uğramıştır.

Düsseldorf'da yapılan akın sırasında 100.000 den fazla yangın bombası ile büyük sayıda 1.800 kiloluk bombalar ve yine 3.600 kiloluklardan ayrı olarak baskaca sayısız birçok infilak bombaları da atılmıştır.

HİTLER - MUSOLINI MÜLAKATI

Deyli Skeç gazetesinin öğrendiğine göre, Hitler ve Musolini tekrar buluşmak ve görüşmek kararını vermişlerdir. Her iki devlet adamı aynı zamanda Macaristan devlet naibi Horti, Mareşal Antonesko ve Bulgaristan Kralı Boris ile de görüşeceklerdir. Görüşmelerükterinde Vivanada yapılacaktır. Bu üç memleket arasında ki ittifaklı sıvası meseleleri ortadan kaldırmak için Von Ribentropun bir proje tevdii edeceği söylenmektedir.

YUGOSLAVYADA MİSİLLEME TEDBİRLERİ

Londradaki Yugoslav mahfillerinde Almanların bir müsademe de öldürülen iki Alman askeri için misillemeye olarak Bilgeşele Hırvat köyünde 20 tutsağı kursuna dizdikleri haber alınmıştır.

Bu haberi veren mihrer tarafı Hırvatki Narod gazetesini Zagreb'de ve Prigorje vilayetine istisnai ahval ilan edilmiş olduğunu da vazmaktadırlar.

Amerikanın sabık Tokyo elçisi dedi ki:

Japonlar mağlup olsalarbile

Ruhan ve iktisaden yıkılmıyacaktırlar

Neyorik, 19 (A.A.) — Birleşik Amerikanın sabık Tokyo büyük elçisi Grev bir demette bulunmuş ve demistir ki:

"Japonlar hattâ muhtemel bir mağlûbiyet karşısında bile manen, ruhan ve iktisaden yıkılmıyacaklardır. Kemelerinin sıkacakları ve gün delik yiyeceklerini yarıya indireceklerdir.

Ben Almanları da tanıırım. Onlar mağlûbiyet halinde manevi kuvvetlerini kaybederler. Japon harp makinesi tam bir mağlûbiyet ile Japonların gözlerinden düşüncüye kaçarak Pasifikte tam bir emniyet ve sulh temin ve tesis edilemez."

Almanlar Almanlar hayvan yemi yerine geçecek bir madde buldular

Berlin, 19 (Radyo) — Almanlar hayvan yemi meselesini halledecek yeni bir keşifte bulunmuşlar, hayvan yemi yerine kalm olacak bir takım hormonlar bulmuşlar.

Bu suretle şimdiye kadar hayvan yemi olarak kullanılan her çok hububat, maddeleri işe işlerine tahsis edilecektir. Almanya'da sebze bahçeleri de büyütülmüştür. Bugün Almanya'da bol miktarda her çeşit sebze mevcuttur.

Berlin, 19 (Radyo) Ukraynadan alınan haberlere göre bu mütakada ekimin toplanması bitmiştir. Elde edilen gayanı memnuniyet neticeleri olarak yapılan inar hareketlerinin iyi seimlerini gösterir.

Nikolayef kadar Alman örneğinde meyva ağaçları yetiştirilmeğe başlanmıştır. Aşağı Dinyeperde pirinç zeriya için hazırlıklar yapılmaktadır.

LÂLE SINEMASI

Dünyanın en büyük film şirketi olan (Paramount Pictures) e onun kadar mühim olan (Varner Bros)u da bu sene listesine ilâve ettiğini sevgili müşterilerine müjdelir:

LÂLE'nin 1942-43 ZAFER Tacının birkaç pırlantası

1 — Zanzibar yolu — Dorothy Lamour — Bob Hope — Bing Crosby, 2 — Denizler Aslanı — Errol Flynn — Brenda Marshal (Michael Curtiz) 3 — Ask cenneti — Charles Boyer — Bette Davis (Anatole Litvak), 4 — Cihan hakimiyi — Gary Cooper — Barbara Stanwyck (Frank Capra) 5 — Kaldırım yosması — Charles Laughton — Vivien Leigh (Frank Pomeroy) 6 — Aloma (Renkli) — Dorothy Lamour — Merle Hall — Seni bekliyeceğim — John Cullen George Brent, 8 — Kahramanlar Diyarı (renkli) — Errol Flynn — Olivia de Havilland — Ann Sheridan — Michael Curtiz, 9 — Yanız Değiliz — Paul Mun — Jane Bryan; 10 — Yaralı kalpler (renkli) — Madeleine Carroll — Fred Mac Murray; 11 — Veda busesi — Don Ameche — Mary Martin; 12 — Uçan kaleler — Ray Milland — Veronica Lake — Vayna Morris; 13 — Bir şarkı daha — Ann Sheridan — Dick Povel, 14 — Masya Bektör — Fernandel vesaire,

Şark cephesinde

(Baş tarafı 1 incide)
mukadderatın hiçbir şey değiştiremez.

Berlin, 19 (A.A.) — D.N.B. ajansı, Alman başkumandanlığının dünkü tebliği hakkında şu tamamlayıcı malûmatı vermektedir:

Stalingrad muharebesi sistematik suretle inkişaf etmektedir. Alman kuvvetleri, çetin sokak ve ev muharebeleri yaparak şehrin dahiline doğru ilerlemektedirler. Alman kıskacı Volga kıyılarında, şimalden ve cenupdan kapanmaktadır. Şehri kenetliyen bu demir kıskak Bolşeviklere hareket serbestisi de bırakmamaktadır. Sovyet başkumandanlığı, hâlâ mukavemet ediyor bunu bir şeref meselesi ve önü geçilmez neticeyi biraz daha (gecikirmek maksadıyla ve ağır fedakârlıklardan çekinmediği için yapıyor. Alman hücumu, azami kuvvet iktisad etmek suretiyle sistematik bir şekilde ilerliyor.

Stalingrad muharebesinin askeri ve iktisadi neticeleri şimdiden kendisini göstermeğe başlamıştır.

STALINGRADA SİBİRYADAN TAKVİYELER GELDİ

Moskova, 19 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor: Stalingrada Sibirya'dan yeni Rus takviyeleri gelmiştir. Bu takviye kuvvetlerini Urallılar teşkil ediyor. Bu takviye kuvvetleri bütün doğu muharebelerinde ve bilhassa kıy muharebelerinde temayüz etmişlerdir.

KAFKASYA ALMAN TAARRUZU

Berlin, 19 (A.A.) — 17 Eylülde Kafkasyada kuvvetlerimiz, düşman hatlarını yarmış, bir zırhlı grupumuz, düşmanın gerisine ilerleyerek bu grupe imha etmiştir. Düşmanın çok harp malzemesi tahrib edilmiş, 600 esir alınmıştır.

LONDRA'NIN VERDİĞİ TAFSİLAT

Londra, 19 (A.A.) — Stalingrad müdafilerinin azimli mukavemetlerine rağmen, Almanlar şehre biraz daha nüfuz etmişlerdir.

Dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmi Rus tebliğinde şöyle deniliyor: "18 Eylül günü kitalarımız, Stalingrad ve Mozdok sahalarında düşmanla şiddetli muharebeler yapmaktadır. Cephe'nin diğer kesimlerinde değişiklik yoktur."

Tebliğe yapılan ilâveye göre, Sovyet tebliğinde ilk defa olarak "Stalingrad sahası" tabiri kullanılmaktadır. Tebliğe yapılan ilâvede şehrin şimali garbisinde büyük tank ve piyade kuvvetleri yığın Almanların şiddetli bir hücumla şehrin birçok sokaklarını ele geçirmeye muvaffak olduğu bildirilmektedir.

Diğer bir kesimde Almanlar, mühim bir tepenin zaptı için taarruza geçmişlerdir. Burada şiddetli muharebeler devam etmektedir. Ruslar, Almanların hücumlarını desteklemek için iletir sürdükleri 49 tanktan 26 sını tahribetmişler, bir tabur piyadeyi imha etmişlerdir.

Stalin, şehrin müdafilerine hitaben nesrettiği gündelik bir emirde son derece mukavemet göstermelerini tavsiye etmiş ve demistir ki: Geri alınır her tepe zaman kazanırmaktadırlar. Kazanılan her gün de Stalingrad muharebesinin nihai neticesini tayin etmektedir.

Almanlar, tayyarelerle geceleri şehrin varoşlarına ve sokaklarına komando kitaları indirmektedir, ibirya'dan getirilen Rus takviye kuvvetleri gelmiş ve Stalingradın müdafaaı muharebelerine iştirak eylemekte bulunmuşlar.

Mareşal Timoçenko, Voronez taarruza geçmiştir. Röyter muhabirinin bildirdiğine göre, Stalingrad üzerindeki tazyiki hafifletmek maksadıyla bu Rus taarruzları geniş ölçide yapılmakta ve anut muharebeler cereyan etmektedir.

Ruslar, Kafkasyada Mozdok'un doğusunda ve Terek nehrinin cenubunda Almanların köprübaşı mevzilerini geriye almışlardır. Almanların bu kesimde dört def hücumla sevkettikleri 100 tanktan 46 sı tahrip edilmiş ve bir düşman piyade taburu imha edilmiştir.

Novorossisk'in cenup doğusunda Rus bahriyelileri üç günlük bir muharebe bir Alman taburunu yoketmişlerdir.

FRANSADAN ŞARK CEPHESİNE TAKVİYELER GELDİ

Moskova, 19 (A.A.) — Cepheye Fransadan yeni Alman takviye kitaları getirildiği bildirilmektedir. Eylül içinde Rus mukavemeti bilhassa müessir olmuştur. Bizzat Almanlar bile Stalingrad ve Kafkasyada (Bolşevik taassubu)ndan bahsetmektedirler.

Stalingradın şimaligarbi varoşlarında Almanlar her evi, her hen-

UNUTMAYINIZ

Dünyada talih denen bir şey yoktu

Beceriksizler, ellerinden bir is gelmeyenler, hafaları islemeyenler, baktıkları halde görmeyenler, gördüklerinden bir şey anlamıyanlar velhasıl hayatta nefes almaktan bulurlarsa yiyip içmekten, sözde yaşamaktan başka ellerinden bir şey gelmeyenler sanırlar ki dünyada bir tali denen şey vardır.

Bunlar aldanyorlar. Çünkü tali, beceriksizlerin maharete verdikleri bir isimden başka bir şey değildir.

Ticaret vekilinin beyanati

(Baş tarafı 1 incide)
hassasiyetle takip etmekte ve ilzumlu tedbirleri almaktadır ve alacaktır.

Yurttaşların, bu münasebetle şu ciheti belirtmek isterim ki: Memleketimizde ne bugün ne de yarın bir işe buhranı mevzu bahis olmayacaktır. Kabul etmek lâzım ki her ki gıda maddelerimiz bol değildir. Fakat şuna da katı olarak emin bulunmalıyız ki gıda maddeleri bakımından memleketimiz hiçbir zaman açlığa duçar olacak vaziyette değildir. İstihsal ettiğimiz her türlü gıda maddesi bizi besleyecek derecededir.

Elimizdeki maddeleri tasarrufla kullandığımız takdirde bizi hiçbir ihtiyaç karşısında bırakmayacak ve tazyik etmeyecektir. Bu meydana hükümetin ticaret ve mübadeleleri teşkil için almakta bulundugu kararların, ticaretin ve halkın lehine olan manasını anlamak isterim. Ticaretin ve piyasayı idare edenler vatanseverlik göstererek halkın gıdasını ve ihtiyaçlarını daima temin etmektedirler. Bu tavsiyemimin ki, memleketin her köşesinde iyi karşılanacaktır. İhtiras mahallü olarak memleketin ve halkın zararına servet sahibi olanlar ve olmak isteyenler, bilmelidirler ki, daima menfurumuz kalacaklar ve takibattan kurtulamayacaklardır."

Bebekte, Mustafa adında birisinin islettiği (Park) pansiyonunun çatısını tamir eden amele Hüseyin Koç, birdenbire çatının çökmesiyle ankaş altında kalmıştır.

Hüseyin Koç ankaş altında bir hayli inleyip, bağırarak, nihayet bekçi Sultan tarafından görülmüş ve çıkarılmıştır. Vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanan amele Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Çatı çöktü, bir amele altında kaldı

Bebekte, Mustafa adında birisinin islettiği (Park) pansiyonunun çatısını tamir eden amele Hüseyin Koç, birdenbire çatının çökmesiyle ankaş altında kalmıştır. Hüseyin Koç ankaş altında bir hayli inleyip, bağırarak, nihayet bekçi Sultan tarafından görülmüş ve çıkarılmıştır. Vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanan amele Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Bir zehir kaçakçısı yakalandı

Çemberlitaşı Sofular hanında 2 numarada oturan Salih Penekin zehir kaçakçılığı yaptığı haber alınmış ve dün kaçakçılık memurları tarafından yakalanmıştır.

Salihin üzerinde 12 gram afyon bulunmuştur.

deği, her obüs cukurunu birer birer almak zorunda kalmışlardır. Stalingradın şimalinde Rus mukabil taarruzları Almanların vaziyetinde bir istikrar husule gelmesine mani olmaktadır. Terek geçidi zorlanmış olan Alman taarruzları ümitsiz bir mukavemetle karşılanmıştır.

Almanlar bu bölgede ciddi kayıplara uğramışlardır. Evvelâ Grozni istikametinde ilerlemeğe çalışan Almanlar sonradan cenuba Orjonikidze doğru dönmüşlerse de burada da geri atılmışlardır.

Dağları aşarak Sukhum ve Tuapse istikametinde ilerlemeğe çalışan Alman birliklerinin plânlarını kağıdındaki zannedilmektedir. Kağıdındaki sahil boyunda hiçbir değişiklik kaydedilmemiştir. Novorossisk zaptından sonra Almanlar ilerlemişlerdir. Ruslar bu şehrin varoşlarında çarpışmaya devam etmektedirler. Alman tayyareleri birçok risaleler atarak Rus askerlerini plütokra mütefakilleri aleyhine kırkırmak istemekte, fakat bu risaleler hiç bir tesir husule getirmemektedir. Çünkü Sovyet orduları "Rus vatani, için çarpıştıkları bilmediktedirler.

Japon Amiralleri

Berlinde Japon hükümet ve bahriyesini temsil eden amiral Nomura ile Roma hükümeti nezdinde aynı vazife, yi gören amiral Abe ve yaveri Tamiyü, dün akşam 18.30 da bir Alman yolcu tayyaresi ile Berlin'den seyahat etmişlerdir.

Yenişıkky hava istasyonunda Japon ve Alman konsolosları erkânı tarafından karşılanan heyet doğrudan Paris'e gitmiştir. Heyet reis amiral Nomura, Yenişıkkyde matbuat müessesilerine şu beyanatta bulunmuştu:

— Ziyaretim, tamamen hususî mahiyettedir. Güzel memleketinizi görmeyi çoktanberi arzu ediyordum. Bu fırsatı ancak şimdi bulabildim. Bundan dolayı çok bahşıyım. Yarın (bugün) Ankara'ya gideceğim ve orada ancak bir gün kalabileceğim. Dönüşümde gene İstanbul'a uğrarak, bir iki gün burada kalacak ve sevimli şehrinizi yakından görmeğe çalışacağım.

İstanbuldan doğrudan Sofiya'ya gideceğim. Bu şehirde bir müddet kalmam ihtimali var.

— Hükümet erkânınızla temaslarda bulunacağım mıdır?

— Seyahatimin hususî mahiyette olduğunu söylemişim. Bu bakımdan hükümet erkânınızla temasta bulunmamlığımız bahis mevzuu olamayacağı tabiidir.

Amiral Nomura ve amiral Abe bugün Ankara'ya hareket edecek ve pazartir gününü hükümet merkezimizde geçirdikten sonra tekrar seyahatine döneceklerdir.

Kömür tevzi müesseselerinin yeni müdürü işle başladı

Etibankın İstanbul kömür satışı subesi müdürlüğüne Etibank ziraat subesi müdürü Şefik Kaur tayin edilmiştir. Yeni müdür, dün gelmiş ve vazifesine başlamıştır. Son aylarda Zekeriya ve Eyüp Basriden sonra Şefik Kaur üçüncü olarak Etibank kömür satışı subesine müdür tayin edilmiş olmaktadır. Kendisine muvaffakiyetler dileriz.

Kapı önlerine kömür dökün şoförler

Kök kömürü nakliyatı yapan kamyoncuların biran evvel başka bir iş almak için, kömürleri teslim edecekleri mal sahiplerinin evleri önüne kamyonu boğaltarak caddeleri kapadıkları ve kırıttıkları son günlerde görülmeye başlamıştır. Emniyet altımeşgube müdürlüğü, bu gibi şoförler hakkında para cezası kesmeği kararlaştırmıştır.

Diyeş baskınına 5000 Kanadalı iştirak etmiş!

Ottawa, 19 (A.A.) — Müdafaa nazırı Ralson, Diyeş baskınına 5000 Kanadalının iştirak ettiğini söylemiştir. Bundan evvel bu baskın enasından 3850 Kanadalının öldüğünü ve yaralandığını veya dönmeyişi bildirilmişti.

Acı bir kayıp

Türkiye Büyük Millet Meclisi İstanbul mütemmedi başkomiseri Akil Erduranın Zon, guldak kömürleri muhasebe müdür muavini Şeref Erduranın Devlet deniz yollarında Haydar ve diğer kardeşleri Alâeddin, Nazif Erduranın kardeşi Avukat Hüsamettin Ahmet Erduran 17.9.942 perşembe akşamı Yenişıkkyde yalısında hayata gözleri ni kapamıştır.

Cenaze bugün 19.9.942 cumartesi günü namazı Tevkiye camisinde kılınarak sonrada aile kabristanına olat Asri mezarlığa defnedilecektir. Ailesine metanet dileriz. Tanrı rahmet eylesin.

Fitire, bizi yılda bir defa, şahsımızdan başkalarını düşünmeye çağırır. Bu davete samimi bir alaka göstermeliyiz.

Ramazân takvimi

Akşam Yatsı İmsak
Cumartesi 19.13 20.47 5.4

Misralardan İlhamlar

Vay tereyağ, vay!

SADEYAĞINA, tereyağına fiyat konulduktan sonra, mübarekler, piyasadan pıhtıyı toplayıp kaybolmuşlardı. Neye sinmişlerdi? Ne ülemeydiler? Keyifleri niceydi? Bilin yoktu. Galiba, çile dolduran dervişler gibi inzivaya itikâf köşesine çekilmişlerdi.

Ve piyasadan çekilmelerine rağmen, yine arada ele geçirebiliyor, üçyüz, üçyüz yirmiyi, bilemedin üçyüz elliye alıyorduk. Halbuki şimdi, gıda maddelerine elkoyma işi kalktı, satış serbest bırakıldı, fiyat konmaktan vazgeçildi. Buna rağmen tereyağını 450 den, beşyüzden, bir santim aşağı alamıyoruz.

Hani satış serbest bırakıldıktan sonra, rekabet başlayacak, ticari rekabet başlayınca da fiyatlar düşecekti.

Evet, fihsakika, rekabet başladı. Fakat fiyat düşürmeyle değil, artmasıyla başladı: Tüccar arasında fiyat yükseltmek rekabeti!

Bir mesele daha var:

Hepimiz biliriz ki tereyağının çeşidi çoktur. Cins cinstir - mü harekleri!.. Böyle olduğu halde, fiyatlar aşağı yukarı birbirlerinin aynı.

Gececek, yiyecek maddeleri gibi, tereyağ fiyatları da yükselmıştır. Hem de alabildiğine.. Bu yetmiyormuş gibi, üstelik yağlar da karışmıştır. Mağuştur. Sıhate muzir şeylerdir. Bunları hastalar, çocuklar yiyor. Böyle karışık, kuvvet hassasını kaybetmiş şeyleri hastalara, çocuklara ve hattâ sıhhati yerinde olanlara yedirmek doğru mudur?

Tereyağının ve bu arada sadeyağın bu kadar pahalalanmasındaki hikmeti anlayamıyoruz doğrusu.. Belki bazı sebepler vardır. Ve olabilir. Ve buna bizim aklımız ermiyebilir. Fakat fiyat yükselişinin de bir derecesi, makûl bir haddi olmak lazımdır.

Alâkadarlardan rica ederiz, yalvarırız onlara. Bu işle uğraşınlar, biraz meşgul olsunlar. İncelemeler yapsınlar, belki bu suretle fiyatın düşmesine sebep olurlar.

Yalnız satışı serbest bırakmakla vurgunculuğun önüne geçilemez. Ye esasen geçilmiş de değildir. Halkın yüzü gülmesi, fiyatların düşmesi için, her şeyden, güzel sözlerden, vaatlerden evvel takip-fikri, kontrol lazımdır.

Yağcıların:

— Fiyatları, biz yükseltmiyoruz. Sütçüler yapıyor. Bir kilo yağ on kilo süten çıkar, süten kilosı da 35, kırk kuruşa.. Sonra, İstanbul eskiden civardan çok kaymak gelirdi. Şimdi gelmiyor. Kaymak gelmezse, yağ nasıl çıkarılır?

Demeleri de, doğru bir iddia, bir hakikat olmasa gerektir. İş bu zaviyeden de tetkik etmek gerektir. Böyle yapılmazsa, yarın öbür gün, hastalarımızla, çocuklarımızla, vitrinde gördüğümüz, ufak bir paket tereyağının karşısına geçip, içimizi çekece:

— Vay tereyağ vay!.. Hasretini çekiyoruz, neredesin?

Diye avaz avaz bağıracağız!

Ey dil senin de geçti tahassürle her demin

LAEDRI

ALOALOALO

İtalyada çay dikme tecrübesi

İtalyanın "Pavi" nebatat bahçesi müdürü, bahçede, çay yetiştirme tecrübesi yapmasını düşünmüş. 35 sene evvel, muhtelif cinslerden çay fideleri getirmiş ve bunları camekânı bir yere dımtı. 30 seneberi, çaylar, böyle camekân içinde duruyormuş. Onları, kurut diye havaya maruz bulundurmuyormuş.

Halbuki, bir gün, kışın en şiddetli bir zamanında, çayların üzerinde bulunan camekânın camları kırılmış, kimse de farkında olmamış, çay fideleri, günlerce soğuk havaya maruz kalmış, fakat zerre kadar soğuktan müteessir olmamış.

Nebatat bahçesi müdürü profesör Pollaci, bu tesadüf sayesinde, çayların iklimi alıştığını anlayınca, tecrübelerini genişletmeye karar vermiş. Bu suretle, açık havada, yirmi metre uzunluğunda bir çay sahası meydana getirmiş.

Pavi nebatat bahçesindeki çay fideleri, kırın altında 16 derece

kış soğuşuna bile dayanmış. Çinde, yapraklar, her ay toplanabildiği halde, Pavi nebatat bahçesindeki çay fidelerinden, ancak, üç yahut dört ayda toplanıyormuş. Bu çaylarda, kokuca kimyevi evsafca, Çin çaylarının aynı bulunuyormuş.

Bu tecrübe, İtalyada, çay yetiştirme havasını uyandırmış. Profesör Pollaci'nin fikrine göre İtalyanın şimal tarafları, Po vadisi çay ekimine müsaitmiş.

Profesör, Musoliniye, bu İtalyan çayından bir paket hediye etmiş. Duçe, memleketinin bu yeni mahsulünü ihtiva eden hediyeden memnun olmuş.

Yabani köpeklerle mücadele

Birleşik Devletler Amerikasının Oklahama hükümeti, memleketi sokulan ve bir çok zararları sebep olan yabani köpeklerle karşı şiddetli bir mücadeleye girişmiştir.

Bu yabani köpekler, yalnız bir muntakada, iki haftada, 50,000 dolarlık hayvan parçalamış ve yemilerdir.

nin kolayını bulurdum.

Mutfak pencereleri yağlanmak istiyordu. Şimdi o işi görmenin tam sırasıydı.

Tabak şakırtısı birdenbire kesilmiş ve mutfaktan heyecanlı sesler gelmeye başlamıştı.

Mrs. Prunner, kelimeleri çatlatıyordu:

— Bak utanmaza, diyordu, yine orada oturuyor.

Sekiz sene evvel içindeki ateşin, suya atılan bir meşale gibi, birdenbire söndüğünü geçedenberi, bizim komşu Rona, siyah pamuk elbisesi, mat esmer yüzü, siyah, parlak saçlarıyla, kapısının önünde hep böyle hareket ediyordu.

— Cinayet bir gün nasıl olsa meydana çıkar, — diye bizim ajars devam etti — taşocağının ta dibinde cesedi bulmuşlar.

Annem:

— Pedro'nun cesedini mi? diye hayret etti. Bu kadar sene sonra, kabil mi?

— Taşocağına su dolmuştu ya, on seneberi falan hep göl halinde dururdu. Şimdi, bu suyu talumba-

— Bekle böylese Razzles.

— 11 —

"Uzaklara kaçmır, yoksa suratını, za tükürürüm! Sizi tanıdığım için utanıyorum, dudaklarımda bıraktığınız öpücük izlerini silmek için dudaklarımı kızgın bir demirle yakmak istiyorum."

"Hakikaten bana böyle mi söylersiniz? Hayır, değil mi? Bana bu kadar zalimce söz söylemeye cesaret edemeyeceğinizden eminim sevdim."

"Eğer kalbinizde bana karşı sevgiye, hattâ acımayla benzeyen birtakım hisler varsa yalvarırma size benice çok aziz çok mukaddes olan bu sevginin hayalî kalbinizden silinmesin."

Mahpus mektubunu manzum olarak bitiriyordu.

"Sevgilim, eğer artık beni sevmiyorsanız, hayatım sizin olsun. Bu mukaddes sırı saklamak vazifesini bana bırakınız, mezarımdan bir esef sesi yükselsin ve mezar taşında bir ümit otursun: Bir kadının gelip ağlayacağı ümidi."

30 Son kânunda Valeriye sunları yazıyordu:

"Bugün size ufak bir manzume gönderiyorum, eğer beğenirseniz besteleyniz ve cabukça bu besteyi yayınız. Jüri azası dinlerlerse haklarında daha müsamahalı davranırlar."

"Ruhların dansı"

"Düşüncelerim, nereye uçuysunuz? ve birbirinizle kolkola girmiş neler söylüyorsunuz? Ne tatlı cıvıldaşma, kanatlarınız ne kadar hafif! Ne yapıyorsunuz? Dansımız yorulmıyan bir ahenkle sallanırmız, sarhoşluğumuz, okşamamız ve ebedi bir geceye doğru yolculuğumuz. Bu seyahat neye iyi? Bu şarkılar niçin? Söyleyiniz bana, bu çabalaşın neden? Sizi böyle kim oynatıyor? Şarkı söylüyoruz, bayram yapıyoruz. Güzel günlerin tekrar gelmesine ümidiniz var mı? Sabah rüzgârı hattâ soğuk poyraz bir aşk soluğu gibi eser mi artık? Bu tatlı alev ne? Yüzlerimizi aydınlatan fakat gözlerimizi karartan bu alev. Başlarımızın üzerini yalıtırlayan safağın ne olduğunu size ben söyleyeyim. Şafak bir peridür, öpücükler ve sevgiler perisi. Bize yemin eder, bizi aldatır, sevginin sonsuz olduğunu söyler."

Birçok sairleri utandıracak kadar güzel değil mi?

Mektup su suretle bitiyordu:

"Beni hâlâ sevdiğin doğru mu? Bana cevap ver sevgilim, çünkü bu dakikada beni yalnız senin cevabın temin eder."

"Artık mektubu bitireyim, çünkü söylememesi azzm gelen bir çok şeyleri söylemek üzere olduğum mu bisedediyorum. Seni öperim sevgilim."

31 Sonkânunda aynı şeyleri bir daha tekrarladı.

"Sevgilim,"

"Hâlâ cevap vermiyorsun. Ne acı şey. Haydi bütün şüphelerini bir tarafa bırak ve bana güzel şeyler yaz. Senin çok zâlim olduğunı biliyorum fakat bu kadar insafsızca zâlim olabileceğini tasavvur etmemiştim. Senden önmüzdeki parçatması gününe kadar bir mektup bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

bekliyeceğim. Ve o mektup gelmez se intihar edeceğim. Hapishanede intihar olur mu deme. Burada intihar daha kolaydır. Ölüme getirilen yemekleri yemem, olur biter."

"Allahımarladık yavrum,"

Bu yazılar hapishane müdürünün ve sorgu hâkiminin sansöründen geçiyordu tabii. Fakat adalet hislere kapılmayacak kadar yüksek birseydir. Onun için o suçlunun hulyalarından ve tasavvurlarından müteessir olmadan yolunda yürüyordu.

27 Sonkânunda müddeiumumi iddianamesini hükümlerini 30 sonkânunda sorgu hâkimine suçluya tebliğat yapılmıştı:

"Sen ceza mahkemesi Mösyö Bloh'un reisliği altında 9 Şubatta toplanacak ve müddeiumumi muavini Mösyö Bullos iddianamesini okuyacaktır."

Suçluya bir avukat bulundurup bulundurmayaacağı da soruldu. Anastay "beni mahkemede Hanri

Tarihin büyük davaları

Tampl Bulvarı Cinayeti

Toplayan: Muzaffer ESEN

Rober müdafaa edecektir., dedi.

Bu Gabriel Rompar şöret kazandı genç bir avukattı.

Mahkemede:

25 Şubatta mahkeme ilk celsesini açtı. Dava basit görünüyordu, bir celsede bitebilirdi, fakat sorgu çok uzadı ve dava sürüklendi.

Anastay mahkeme salonuna temiz ve düzgün bir elbise ile çıktı. Sıkı tıraş olmuş, saçları kısa kesilmiş, brynkalı ince idi. Durumu bir askere yakışıyordu. Gözleri içersinde hiçbir akis görülmiyen durgun sulara benzeyordu. Sağ bileğinin biraz yukarısında dövü.

lerek yapılmış bir çapa resmi pek az kimsenin nazarı dikkatini celbetti. Sesi burnundan geliyordu. Sözlerinde samimi görünüyordu. İlk sorgusu yapılırken reisin sorduğu: "Mesleğiniz nedir?.. Sualine bir hüçuruk içinde cevap verdi: "Asteğmen."

Dava devam ederken birçok gazeteler, mahkeme reisinin ihmâ-linden, sinirleri hâkim olamamasından, birçok şeyleri mütemadiyen tekrar etmesinden acı acı şikâyet ettiler; suçlu birçok sualler çok merhametsizce cevaplar veriyordu; bu davanın güzel bir röpörtajını yapan İntersijan gazetesinin 27 Şubat tarihli sayısında şu cümleler vardı: "Davada reis âdeta uyukluyor gibiydi; dinleyenlerin onun daimi bir rüyâ içinde yaşadığını hissettiler."

Hakikaten dava hiç de canlı değildi: İstevabın dosyalarda, gazete sütunlarında çok meraklı ve çok heyecanlı olan sahafalar mahkemede dinleyicilerin dikkatini çekemedi; zira hareketler ve sözler çok heyecansız idi.

Anastay hâkimlere eziyet etmeden vakayî anlattı:

— Mukavemet edilmez bir kuvvet beni itiyordu. Tampl bulvarına gelince yukarıya çıktım. Katta yaşılmış. Bir hizmetçi kadın bana "Madam Dellar birinci kattadır," dedi. Kıza "tesekkür ederim, le nukabele ettim. Tekrar aşağıya inerek kapıyı çektim. Madam Dellar, bizzat kapıyı açtı. Bu sırada bacağımı kullanmağa hazırımdım. Fakat viedan azabı beni durdurdu. Kadın beni güzel karşıladı: "Sen misin yavrum! Seni buraya hangi rüzgâr attı, buyur içeriye., beni odasına aldı, oturttu; aşağı yukarı on dakika tatlı tatlı konuştuk. Ancak kadımdan ayrılmağım sıra, beni kapıya kadar uğurlarken daha fazla bekliyeceğimi anladım. O karşmda idi: hâlâ görüyor gibiyim daima da göreceğim. Sizi yalvarırım; bana acıyınız. Sorgu hâkiminde hiçbir noktasi eksik kalmamak üzere verdiğim, tafsillatı tekrarlamağın için beni zorlamayınız."

Fakat reis bu izahatla iktifa etmedi:

— Hâkim huzurundasınız. Hâ, kimler ilk tahkikatla iktifa edemezler. Herseyi söylemeğe mecbursunuz.

Suçlu bir kâbus içersinde söy-lüyormuş gibi sözünde devam etti:

— O hırlı! onu hâlâ işitiyo-

KURBANLAR

(Gazetemizin birinci sayfasında başlık yanındaki tarih gerçeğini ekliyerek göndercek okuyucularımızın ticari mahiyeti haiz olmayan küçük t. lanları parasız nesrolunur.)

Eolenme teklifleri:

* Boy 1,75, kilo 74, yaş 25, siyah saçlı, elâ gözlü, sevililecek bir tipte 65 lira maaşlı, devlet memuru bir bay, 15 ilâ 40 yaşlarında, kendisine serbest bir iş temin edecek derecede zengin, güzelle bir bayanla evlenmek istemektedir. İq güveysi de girebilir. (N.K. 159) remzine müracaat.

* Yaş 28, boy 1,50 kilo 50, orta tashşılı, ev eşlerini mükemmel bulan, 12 yaşında bir kız çocuğu bulunan, güzel, yüksek alleden, zengin olmayan, ölen kocasından dul kalmış bir bayan. Esmer, orta boytu şıman içki kullanmayan, kumar oynamıyan, devlet memuru, en az 70 lira maaşlı bir bayla evlenmek istemektedir. Çocukluksız olanlar tercih edilir. (S.Y. 26) remzine müracaat.

* Erzincan felâketzedesi bir karı koca, herhangi bir apartmanın kapıcısını yapmak istemektedirler. Çok muzdar vaziyette olduklarından su adrese acele müracaat edilmeli:

Küçükpazar Leblebi sokakında 70 numaralı evde Kadriye Gökmen müracaat — 3.

İş ve işçi arayanlar

* Kütülpazar Leblebi sokakında 70 numaralı evde Kadriye Gökmen müracaat — 3.

Müteferrik:

* 5.6 odalı, kalıferli veya kalıfersiz, aydımlık bir apartmanın şifalı dairesi bulunanlar Ankara caddesinde Türkiye eczanesinde Ar-

Neşete müracaatları.

* Eminönü, Bahçekapi, Ankara caddesi veya Çağaloğlunda, ilk üç odalı, doktor muayenahanesi yapmaya elverişli bir daireyi bulunanları "Doktor., remzine müracaatları.

* İyi kullanılmış Zays durbini satmak isteyenlerin istedikleri fiyatı durbini evsafını (Durbini) remzine bildirmeleri.

Aldırması

Aşağıda remizleri yazılı olan okuyucularımızın namlarına gelen mektupları idarehanemizden (pazarları hariç) hergün sabahın öğleye kadar ve saat 17 den sonra aldırma-

ları.

(Ateş 6) (A.G.) (B.T.45) (Bulunmaz) (F.N.S.) (F.D.K.) (Kısmet 6) (Kaynak) (Lâle 11) (M.E. 49) (Marmara) (Özaba) (P.T.) (P.A.) (2. R.U.) (R.S. kimsesiz) (S.A.E.) (Salacak 7) (Samimi) (S.Y. 16) (Viedan) (Y. Bal 412)

rum. Korkunç bir iztirap içindeyim. Suçumun bütün mesuliyetini kabul ediyorum. Darağacına çıkmak istiyorum.

— Fakat bu hırlı kanlar için de ayaklarımız ucuna düşmüş olan zavallı kadma tekrar vurmamıza, onun işini bitirmenize mâni olma-

madı. O sizin bir dost, bir evlâd gibi konuşmuştu; siz arkasından yürütürdünüz, bacağınızı kaldırmıştınız; fakat bacağı kadının boğazına saplayabilmeniz için yüzünü size dönmeye gerekti. O vakit bir kapıyı göstererek ona sordunuz: "Burası oğlunuzun odası mı?.. İşte o vakit kadın kapıyı açarak size oğlunun odasını gösterirken yüzüze geldiniz, ve onu öldürdünüz değil mi?"

— Son dakikaya kadar tere-

dilt ettim. Fakat en son dakikada viedanım sesini boğdum, vurdum

Teferrilat üzerinde çok duran hâkim başka bir suale geçti:

— Apartmandan ayrılırken semsiyenizi de aldınız mı?

— Evet.

(Devamı var)

Mrs. Prunner, bahçe kapısından girerken, bitişik evin bahçesinde oturarak her zamanki dalgın ve insanlardan uzak tavrıyla sigarasını içen Rona'ya, yüzünde muzaffer ve memnun bir ifadeyle, bir defa daha baktı. Fevkalâde bir havadisi anıme yetiştirmek arzusunun verdiği sabırsızlıkla, ayakları birbirine dolanmışcasına koşarak bana doğru geldi:

— Annen evde mi, oğlum?

Çayırda ki fazla uzamış otları biçiyordum. Nezaketten ismi bırakarak, tabak bakım şakırtılarında anlaşılabilecek üzere annemin mutfakta buluşuk yamakla meşgul olduğunu söyledim. Kasabada, Mrs. Prunner, en taze haberleri veren bir ajans. Bilhassa bizim ailenin bütün muhavere ve dedikodu sermayesini onun getirdiği havadisler teşkil ederdi. Yirmi senedir, hemen her gün onun yeni bir iskandalın heyecanıyla bize koştuğunu görmüştüm. Bana ise, hâlâ küçük bir çocuk muamelesi yapıp, Bende o muameleye göre hareket etmekte devam ederdim, meselâ, bnda gizli

nin kolayını bulurdum.

Mutfak pencereleri yağlanmak istiyordu. Şimdi o işi görmenin tam sırasıydı.

Tabak şakırtısı birdenbire kesilmiş ve mutfaktan heyecanlı sesler gelmeye başlamıştı.

Mrs. Prunner, kelimeleri çatlatıyordu:

— Bak utanmaza, diyordu, yine orada oturuyor.

Sekiz sene evvel içindeki ateşin, suya atılan bir meşale gibi, birdenbire söndüğünü geçedenberi, bizim komşu Rona, siyah pamuk elbisesi, mat esmer yüzü, siyah, parlak saçlarıyla, kapısının önünde hep böyle hareket ediyordu.

— Cinayet bir gün nasıl olsa meydana çıkar, — diye bizim ajars devam etti — taşocağının ta dibinde cesedi bulmuşlar.

nin kolayını bulurdum.

Mutfak pencereleri yağlanmak istiyordu. Şimdi o işi görmenin tam sırasıyd

Fransa iase işlerini nasıl idare ediyor

Fransanın, muntazam işleyen bir iase teşkilâtı vardır. Bu teşkilât, her ay, dağıtılan erzak listesini, gıda ihtiyacına göre tanzim eder, yeni gıdalar icat eyler ve satılan yiyecek maddelerini kontrolü altında bulundurur

OKUYUCULARIMIZA, Fransa'nın nasıl beslenildiğini göstermek için, bir Fransız gazetesinin, iase teşkilâtının "gıda araştırma bürosu" başında bulunan Ley'le yaptığı bir mülakatı arz ediyoruz.

GAZETE DİYOR KI,

-BİZİM, Fransada, kendisinden pek az bahsolen bir gıda araştırma büromuz var. Kıtlik de necek kadar müşkülât ve mahrumiyet içinde yaşadığımız bir zamanda, bu büronun ettiği hizmetler pek mühimdir. Bu büro, devlet iase sekreterliğine bağlıdır.

PARMANTYEDEN BUGÜNE

-GIDA araştırma bürosu reisi şöyle diyor:

— Gıda araştırma bürosunun, Paris'te, bir "Gıda kimyahanesi" var. Bu kimyahanenin esasını, Fransa'ya patatesli sokan Parmantye kurmuştur. Ondan sonra, meşhur ilim adamları, bu laboratuvarın inkişafına çalışmışlardır. Bunlardan biri de, Pastör müessesesinin şöhretli üstadlarından doktor Ronx'dur.

Liyonda da, Marsilyada da, Tulûz'da da, büro ve Anjerde de, bu laboratuvarlardan birer tane var. Bunların en yenisi ise, mütarekeden sonra "Vişi" de kurulmuştur. Bu kimyahaneye, devlet iase sekreterliğine bağlıdır ve onun müşaviridir. Bu kimyahanede, bilhassa, yeni icat edilen, yahut bulunmayan yiyeceklerin yerine geçen gıda maddeleri tetkik edilir.

GIDA MUVAZENESİ

-EVELCE, sofralarımız, iyi yiyeceklerle doluydu. Bu yüzden, yemek listelerimiz, kendilerinden gıda muvazenesini temin ediyorlardı. E naz yediğimizde, besleme ve vücudu muhafaza etme ihtiyacından muhtaç olduğumuz en azgın vitaminler mevcuttu.

Ziraatleri bizdeki kadar inkişaf etmemiş diğer sanayi melekelerinde, bu kolaylık yoktu. Bundan dolayı, tabii gıda maddelerince fakir olmaları, ilmi araştırmalarla telâfi etmeye çalışıyorlardı.

Şimdi, bütün Avrupada olduğu gibi, bizde de gıda meselesi baş gösterince, evvelce lüzum görmedikimiz bu ehemmiyeti verdik. Bütün bu işte bu vazifeyi görmekteyiz.

Biz, çok şekerli, yağlı, azotlu yiyecek noksanlarımızı telâfi edecek şekilde yeni gıdalar araştırıyoruz. Her ay, halkın otuz günlük iase listesi tanzim olunduğu zaman, büro, her sınıf müstehlikin gıda ihtiyacını gözönünde bulundurur. Mesela, dağıtılacak et noksanı, bunun yerini tutacak azotlu maddelerle, bu noksan telâfi olunur.

YENİ GIDALAR

-BÜRO, yeni gıdalar bulmaya gayret eder. Fransa'ya, bir bereketli bir memlekette, evvelce, yenilemez diye bir çok şeyler istihlal olunurdu. Şimdi ise, bu yenilemez denilen şeylerden de istifade ediyoruz.

Harplen evvel, Paris mezbahalarında, her ay, 160,000 litre kan ziyaa uğrayordu. Şimdi, bütün bu kandan sucuk vesaire gibi şeyler yapılıyor.

Evvelce, mesela 1200 kiloluk nefis bir öküz kesilir, bir tarafında bir yara görülünce, sıhate muzirdi, diye bütün öküz imha edilirdi.

Halbuki, bu kocaman öküzün yaralı uzvundan başka tarafları, hiç de sıhate zararlı değildi. Şimdi ise, bir tarafı yenilemeyecek olan hayvanların sıhate zarar vermeyen etleri ni ayırıyoruz. Onları "otoklav" larından geçiriyoruz. Bu suretle hiç bir zararı olmayan mükemmel et temin ediyoruz.

DENİZ HAYVANLARI

-BİZ, evvelce, hayretle seyretilen (burada, lûgat kitaplarında isimlerine tesadüf etmediğimiz birtakım deniz hayvanları sayılıyor) deniz hayvanlarından birtakım konserveler yapıyoruz ki, Parisliler, bunları lezzetle yiyor ve gıda alıyorlar. Hatta, küçükçük balıklardan pelle ve çörek de meydana getiriyoruz ki, yenmeleri fayda temin ediyor.

Burada, mülakatı yapan muharir soruyor:

— Sizde yediniz mi? — Şüphesiz. Bunlar, lezzetle yenilen şeyler. Sonra, balık bağırsaklarından konserveler meydana getiriyoruz. Mükemmel, besleyici çorba yapılmasına yarıyor. Fransa'nın cenubunda, bunlara mahsus bir çok fabrikalar yapılmaktadır. Bu fabrikalarda, bu yeni yiyecek, külliyyetli miktarda yapılacaktır.

NEBATI MADDELER

-BİZ, etlerin yerine kaim olabilecek bir çok azotlu nebatî maddeleri, büyük bir dikkatle, tetkik ettik. Bira mayasında pek çok B 1, B 2 vitamini bulduk.

Bizim en büyük muvaffakiyetimiz, suyu çıkarılmış sebze teminindedir. Evvelce, taze fasulye gibi en pahalı ve en seçme sebzelerden konserve yapıyorlardı. O zamanlar bile, teneke kutu temini bir meseleydi. Şimdi, kutuya ihtiyaç görünmeden, sebzeler muhafaza olunabiliyor; çünkü kurutuyoruz. Bu sayede, masrafa lüzum kalmadan, bütün kış dayanabilecek her nevi ve çok miktarda kuru sebze temin ediyoruz.

YENİ MADDELERİN KONTROLÜ

-BÜRONUN vazifelerinden biri de, piyasaya sürülen yiyecek maddelerinin kontrolüdür. 7 birinciteşrin 1941 kanunu, herkes, satışa çıkardığı yeni yiyecek maddelerini büronun muayenesine arz etmeye mecbur bulundurmaktadır.

Öyle fabrikalar vardır ki, yaptığı konserveleri, zeytin yağıyla yaptıklarını ilân ederler. Halbuki, bir çok konservelerde zeytin yağından eser yoktur. Mesela, bir salata salçasının kalorisi 150 iken zeytin yağının kalorisi 9000 dir. Biz, böyle sahte, kârlıların önüne geçiyor, konserve etiketlerine, hakiki mahiyetlerini ve ona göre fiyatlarını koyduruyoruz ve resmi müsaadesinin işaret ve numarasını da ilâve ettiriyoruz.

Bu suretle, fabrikalar, çekimden mallarını satabiliyorlar. Halk da, aldığı malın muayeneden geçtiğini bilerek değer fiyatıyla ve emniyetle satın alıyor.

KISSADAN HISSA

-BİZDE, sebze bol... İhtikardan ateş pahasına. Elite, cepler, toptancılar, kasaplar dolap döndürüyorlar. Balık, en hareketli mevsimlerde bile pahalı mı pahalı. Hele balık sebze, meyva konservelerinin fiyatları öyle tuzlu ki... Peyami Safaya sorarsanız, teşkilât lazım diyecek, ama, iç yüzünü araştırırsanız, ne biçim bir teşkilât. Nasıl işleyecek, nasıl işletilecek bir teşkilât lüzum gördüğünü, kendisinin de bilmediği meydana çıkacak.

Resmî dairelerin nazarı dikkatine :

Evvelce mevcut ve Maarif Cemiyeti ile birlikte hareket eden (Resmî İlanlar T. L. Ş.) teşfii haline girmiş bu kurumaktadır. Bundan sonra gazetemizde neşredilecek Resmî İlanlar 16.9.42 tarihinde yeniden teşekkül edecek işe başlayan

Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

tarafından idare edilecektir.

Gazetemizin bundan evvel ilân neşrine vasıta olan eden şirket ve teşekküllerle hiçbir alakası kalmadığından bundan böyle ilanlarımızı; aynı fiât ve şartlar dahilinde İstanbulda

Ankara caddesinde Kaya Hanında Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

merkezinə yollamanızı ve bedellerini de aynı adrese göndermenizi rica ederiz.

Birleşik devletler Amerika -sında hizmet gören kadınlar

Vaşingtonda, nezaretlerde iş gören kadınların sayısı, 1940 senesi nisanında 20,000 kadar iken, şimdi 100,000 kişiyi çıkmıştır. Bunların 10,000 i harbiye nezaretinde kâtip veya daktilodur. Bunlarda, fabrikalarda olduğu gibi, seri halinde çalışmaktadırlar. Elli bir odada bulunuyor. Bu kısımların bir kart zimbalyorsa, öteki gibi kısım mektupları zarflara koyuyor, bir diğer kısım, zarflara adres yazıyor.

Kongre, bu genç kızları iskân için, elli milyon dolar tahsisat kabul etti. Bu kızlar için barakalar yapılması ileri sürüldü ise de şiddetli itirazlarla karşılandı.

Şimdiki halde, bunlarla kiliseler ve hayır cemiyetleri meşgul oluyor. Üçü dördü bir odada yatıyorlar ve yüksek mahkeme binasının merdivenlerinde oturarak basit yemeklerini yiyorlar.

Amerika kadınları, sanayide de teakki ediyorlar. İdareciler, kadınların erkeklerden daha becerikli olduklarını, aynı halde sürüp giden işlerden şikâyetle sözünü söyleyerek memnuniyet gösteriyorlar.

Völle tayyare fabrikasının bir direktörü hesap etmiş. Bir kadın, bir halden geçtiği zaman, erkek işçiler, başlarını işlerinden kaldırıp kadına bakıyorlarmış. Böylece her kadın geçiş, fabrikaya 250 dolarlık iş kaybettirmişmiş.

Radyo

Rijasetiölmhur bandosu 14.30 Serbest 10 dakika 14.40 - 15.00 Temsil 18.00 Program 18.03 Radyo dans orkestrası 18.45 Radyo çocuk kulübü 19.30 Haberler 19.45 Serbest 10 dakika 19.55 Şarkı ve türküler 20.15 Radyo gazetesi 20.45 İstihbarat makamından şarkılar 21.00 konuşma 21.15 konuşma (meslekler konuşuyor) 22.23 Haberler 22.50 kapanış.

RAŞİD RIZA TIYATROSU

HALİDE PİŞKİN beraber

Her akşam saat (21.30) da

Üvey Baba

Vodvil — 3 — Perde

Dağ Kavukları

TARİHİ ROMAN

YAZAN: İSKENDER F. SERTELLİ

27

— Zannetmem, komutanım. Özbek dünyamın en korkak bir adamıdır. Tebrizce gelemez.

— Tebriz tehlikeli mi görüyor?

— Tebriz de Mogolların eline düşeceğini sanıyor. O Tebrizce gelemez.

— Senin buralarda ne işin var?

— Ben, Prens Bedreddinin gözdesi idim. Bedreddini öldürdüler.

— Tebriz karıştı. Ben de korktum, kaçtım.

— Bedreddin için çok namuslu bir gençtir diyorlar. Onu kim öldürdü, biliyor musun?

— Amcası Özbek öldürdü, diyorlar.

— Vay alacak vay. Öyle bir delikanlıyı neden öldürdü?

— Bunu anlamıyacak ne var? Yerine geçmesinden korkuyordum.

— O halde Özbek haklıdır. Öyle bir aklıl yegeninin günün birinde ken di yerini uçacağından korkmuştur.

Hacer cevap vermedi.

O gece (Akkus) kendi cadırına çekildi.

Hacer bu meşhur Mogol komutanını avucunun içine almak için çareler arıyor, tuzaklar kurmağa çalışıyordu.

Aradan birkaç gün geçti.

(Akkus) bir gün av çıkmıştı.

Hacer nöbetçilere sordu:

— Komutan nereye gitti?

— Aya.

— Gittiği yer uzak mı?

— Hayır. Şu karşıki dağın yama cma.

— Ben de av meraklısıyım. Beni onun gittiği yere götüremez misiniz?

Nöbetçiler (Akkus) taa korktular.

— Bizi cezalandırırsa, kim kurtaracak?

— Ben kurtarıyorum. Haydi, beni o rayaya götürün. Bana bir av hazırlayın.

Nöbetçilerden iki kişi hazırlandı.

Hacer bir at verdiler.

Ve yola çıktılar.

Nöbetçiler (Akkus) an bu güzel kadını ne kadar sevdiğini biliyorlardı.

Korkuları yoktu.

Yarım saat sonra av yerine vardıkla.

Yolda giderken, Hacer nöbetçilerden birine sordu:

— (Akkus) içki içer mi?

— İçer ama, mehtaplı geceleri bekler.

— Mehtaba ne kadar var?

— Üç, dört gece sonra mehtap başlayacak. Eğer hava bozmasa, göğ yizli yıldızlık olursa, ay da balkımağa bağlar.

— Sarhoş olunca neşelenir mi?

— Hayır. Bilâkis. O içince ağlama yı tercih eder. Ve mütemadiyen eskî günlerini hatırlayarak of çeker, ıler.

— Garip şey! Eskî günleri neden hatırlıyor? İnsan içki içince neşelenir, güler oynar.

— (Akkus) gençliğinde bir kadın kaybetmiş. Onu çok sevmişti. Kadını elinden almışlar. Bir daha onun yüzünü görmemiş. İçki içince onu hatırlıyor ve kederleniyor.

Bir dağın yamacına varmışlardı.

Kayaklıkların arasında onbeş yir mi atlı bekliyordu.

Belli ki, (Akkus) buralarda av yapıyordu.

Hacer, birden, yüksek sesle bağırdı:

— Koca (Akkus) nerdesin?

Kayaların arasından kasırgalara benzeyen gür bir ses yükseldi:

— Buradayım.

Biraz sonra (Akkus) sevgilisini at üstünde görünce şaşırdı:

— Sen nereden ve nasıl geldin bu raya?

— Seni görmeden duramadım. Başına bir felâket geleceğini öğrendim.

Buraya, seni aramağa koştum.

(Akkus) hayretle Hacerin yüzüne baktı:

— Başına bir felâket geleceğini nereden biliyordun?

— Ben su falına bakardım. Senin kaybolduğunu öğrenince merakla düştüm. Fala baktım. Bir felâket işareti gördüm. Duramadım. Aya bindim, seni aramağa çıktım.

— Çok iyi yapmışsın. Ben senin atla gezebileceğini tahmin etmiyordum. Eğer bunu bilseydim, seni cadırda yalnız bırakırmıydım?

Hacer bir müddet taşlar arasında dolaştı.

(Akkus)un vurduğu kuşları gördü.

— İyi bir nişancıya benziyorsunuz?

— Küçüldüğümdenberi ok atarım. Boş atıştım pek nadirdir. Atıştım ok, gittiği yerden muhtaka haber getirir.

Hacer gülmeğe başladı:

— Avenik çok eğleneci bir şey.

— Sen hiç tecrübe ettin mi?

— Hayır. Fakat, çok istiyorum.

(Akkus) ellindekî ok ve yayı Hacer'e uzattı:

— Haydi, şu karşıki ağaçta duran kuşlardan birine nişan al bakalım.

Hacer yayı aldı.

Oku sağ eline aldı.

Kuşlara döndü:

— Atıyorum.

Biraz sonra ağaç dalları arasından güvercin gibi mavî kanadlı sevimli bir dağ kuşunun göksünden kan akarak yere düştüğü görüldü.

(Akkus) negeli bir sesle bağırdı:

— Aşk olsun, Hacer! İlk atışta dağ kuşunu vurdu! Çok iyi nişan almışsın!

Hacer acaba eskiden ok kullanmış mıydı?

Hacer bunu söylemiyor ve sadece:

— Bu bir tesadüftür.

Diyordu. Bundan sonra (Akkus) yayını aldı.

Hacer'e döndü:

— Haydi şu dağın eteklerine firmalım. Orada küçük gecekleri yavruları varmış. Bir gecek vurabilirsem, çok hoşuma gidecek.

Yürüdüler.

Muhafızlardan bir kaçı (Akkus)un peşinden geliyordu.

Hacer yolda sordu:

— Gecek kızzartması çok iyi olur. sever misiniz?

— Bayılırım. Zaten bu, mogolların en çok sevdiği bir av etidir.

— Bu dağların gecekleri çok hızlı koşmuş diyorlar.

— Kim söyledi bunu sana?

— Prens Bedrettin söylemişti.

— Bedrettin dedin de aklıma geldi. Onu Tebrizde kim öldürmüş?

— Karısı öldürmüş diyorlar.

— Bir kadın, kocasını nasıl öldürür bilir? Bu kadar fena bir adam mıydı o?

— Başkaları için çok iyiydi. Fakada evde çok sertti. Kadınlara düşmüştü.

— O halde sen de hırpalamışsın.

— Evet. Hatta dövdürdüm bile.

— Vay alacak vay. Mogollar kadınları el kaldırmayı bile uğursuzluk sayarlardı.

Hacer dağın yamacında bu bahsi kapatmak maksadile durdu.

(Devamı var)

lüksedi. Gözleri ne garip parlıyordu.

Babam, "niye o." diye söylenecek beni içeri sürükledi. Kapıdan girerken bir defa daha şeye kaçmak, arkama baktım. O güzel başın arkasında esmer, sert, hırslı bir erkek kafası vardı.

Yatağına girdikten sonra, komşulardan yüksek sesle konuşmalar, kadın hicriklikleri ve kırılan tabak canak şakırtıları duydum. Yandaki odada anem:

— Galiba, adam karısını dövdü.

Dedi, Babam:

— Kadına dayatı hakketti.

Diye homurdandı. Alışık olmadığım heyecanların yorgunluğuydu.

daldım.

Komşularımız fasını taşınmaz, taşocaklarının yanına yaklaşmam yasak olduğu gibi, Rona ile konuşmamda katıyen menedilmişti. Fakat ben, her çocuk gibi normal bir tecessüs ve alâka ile menedilen bu iki şeye karşı şiddetli bir inicaz hissediyor ve yaklaşmamın

— Tabii annessenden gizli olarak — bir cesareti buluyordum. Simsiyah gözlerim, hafif, çevik vücudu, şen

kabkhalaları, sarı neşesi ile Rona, memnu romanların kızıl dansözünü, elinde kastenyetlerle dönen İspanyol kızı, binbir gece hikâyelerinin esrarlı oyuncu kızlarının canlı bir örneği gibi, on iki yaşında ve biraz hayalperest bir erkek çocuğu için, fevkalâde cazip bir mahlûktu.

Rona da benimle çabuk ahab oldu. Kız olsaydım, civar evlerin tavukları gibi beni de pabucu elinde bahçesinden kovacağından emindim. Nedense bana derlerini anlatıyor, adeta karşısında büyük bir insan varmış gibi konuşuyordu.

— Ah, derdi, şu Pedro ile neden oturuyorum bilmem. Bazan evde, boğulacağım zannediyordum. Pedro gelip beni almadan evvel köçebe cingenelele, durmadan dolaşırdık. Ömrümüzü büyük arabaların içinde yolları gezmekle geçirdik. Tütün atışların başında eski l. kâşeleri denlerdik. Anem şimdi ihtiyardır ama bir zamanlar Madridin en şen kışlarındanmış. Ne hikâyeler anlatırdı! Danseder, şarkı söyler, seçtiğimiz köylerden öbeberi asırırdık. Erkekler benim yüzümden boğuşurlardı. Derken Pedro geldi, Gü-

reşlerde öteki taliplerimi yendi. Kadermiş zahir. Ama her zaman kışkıngılıktan çılgın gibidir. Sık sık, yumruklarımızla, dişimiz, tırnağımızla vururuz. Nefret ederiz birbirimizden. Puf, bu Pedro, hiç sevmiyordum. Birgün onu terk edip, sonsuz yollara, kervanına, falına döneceğim.

"Bak sana söylerken unuttum. Ben mükemmel fala bakardım. İskambil ile para ile, avuçlara göre, çeşidini bilirim. Şimdi sana bakayım mı?

Kirli bir deste iskambil kâğıdı çıkararak yere açmağa başlamıştı.

"Eski, yeni, olacağılar, olmuşları, kaderini okuyacağım.

Başka bir defa da:

— Annen, baban, bütün mahalle beni cingene sanıyor ve beni görürnce şeytan görmüş gibi kaçıyorlar, demisti.

Halbuki ben İspanyolum, halis Madridliyim.

Yalnız mahalle değil, bütün kasa-ba böyle kavgacı, neşeleride, hid-detleri gibi taşım, göçebelerine y-nımızdaki eve gelip yerleşmesini bir türlü affedememişti. Kasabanın

biraz uzağında cenebi işçilere mahsus ayrı bir mahalle vardı. Oraya gidip yerleşseydiler, kimse ne kavgacı etmelerine karışır, ne de eğlencelerine. Fakat Rona, annemden ve sentimizin diğer kadınlarından ne kadar başka işe, işçi mahallesinin çocukları sırtlarında yatınay kadınlarından da o kadar farklıydı. İri küpeli, daima en parlak repuklerden elbise seçen Rona, oraya da yakışmazdı.

Pedro, bütün işçiler gibi başına kırmızı mendil bağlamış, tatil günlerinde şerabi elbise ile kırmızı kıravat taktığı halde, diğer işçilerden ayırt edilen bir hali vardı. Onu taşocaklarında çalışırken seyreder, hepsinden daha yakışıklı, daha uzun boylu ve gösterişli olduğuna karar verirdim. Diğerlerinin yanında o bir kiral kadar asil ve azametliydi. Rona, kocasının Portekizli olduğunu söylemişti. Ecdadı, cesur denizcilermişti. Aralarında pek meşhur olan kapitanlar varmış. Pedro, nasılsa, alleşinden uzaklaşmış, Ronanın tabiriyle "karaya varmış" toprağın tozunu denizin tozuna tercih etmişti. Taşocakların

da bazan öyle vakur bir tavırla dımdık dururdu ki, görenler: "Kendini gemide mi sandın? Ufukları mı gözlüyorsun, Pedro?" diye şakalaşırlardı.

Bu, ikisinin ayrı ayrı portreleri. Bir de onları beraber görün! Ateşe barut gibi yanyana hiç geçinemeler, infilâk ederlerdi. Pedro, on iki yaşında olmama rağmen beni bile kışkırtırdı. Rona da, onu kışkırtırmak için elinden geleni yapardı. Konserva fabrikasında çalışan celimsiz Johnny Hines, taşocaklarında ustabaşı olan Polizzi, daha bir çokları gibi Ronanın hayranları idiler. Kadına onlara, inadına yapınıyor musun gibi, bilhassa kocasının yanında güleriyüz gösterir ve birden kıyamet kopardı. Herkesin bir tarafa saklandığı ve kaçtığı bu dakikalarda tabaklar, kâşeler havada uçardı.

Ronanın ev kadınlığından da bir şey anladığı yoktu. Aklına eserse bir patatesli et pisirir, canı istemezse,

